

OZANLIK GELENEĞİMİZİ XXI. YÜZYILA TAŞIYANLARDAN ÂŞIK KUL SADIK

ONE OF THE CONTACTS OF THE FOLKWAY OF POET IN 21TH CENTRY: AŞIK KUL SADIK

Mustafa Kaya

“Âşık” sözcüğünün kullanımını XV. yüzyılda başladığını belirten araştırmacılarımız olduğu gibi bunu daha sonra XVI. yüzyılda “ozan” kelimesinin yerine geçtiğini kabul eden edebiyat tarihi araştırmacılarımız da vardır.

Hatta “aşık” sözcüğünün dahi son yıllarda ilerleyen araştırmalar sonucunda “aşk, sevgi” kökeninden olmayıp “ışık” ışık sözcüğünden geldiğini ileri sürenleri haklı çıkaran deliller de araştırmalar ilerledikçe ortaya çıkmaktadır.* V. Murat Paris’i gezerken kentin ışıklandırıldığını görünce yaverine “*adamlar geceyi gündüze çevirmişler; şu ışıklandırmaya bak ne gü-*

zel” der. Yaveri de “*Eh ! İstanbul’da da köşe başlarında ışık saçıyoruz diyen eli sazlı aşıklarımız var ya*” cevabını verir.

Dünyanın her yerinde mimari simgelerde ışığın somutlaşmış formu olarak kullanılan güneşin çeşitli şekilleri Kapadokya’nın kaya ve taş yapılarında da oldukça çok ve XX.yüzyıl ortalarına dek kullanılmış; şimdi geleneksel konut onarımlarında da abartılı kabartmalarla yeniden canlanmıştır.

Şaman’ın ölüm, hastalık, kısırlık, uğursuzluk ve “*karanlıklar’ dünyasına karşı yaşamı, sağlığı, doğurganlığı ve ‘ışıklar’ dünyasını savunduğunu*” M. Eliade de belirtmektedir.**

* Aleviliğin Gizli Tarihi, E. ÇINAR. Chiviyazıları Yay. 2004 İstanbul.s; 37-42

** Şamanizm. Mircae ELİADE. İmge Kitabevi,

Yine Şamanlarda davulun Şamanlığın özünde yer aldığını, davulun vuruşuyla algı değişimi yarattığını biliyoruz.*

Pertev Nail BORATAV'ın "*Saz, halk şairlerinin – hangi kategoriden olursa olsun – mümeyyiz vasfıdır (ayırıcı özelliğidir).*"** sözünü Şaman'ın vazgeçilmez aracı davul ve sonraları da kopuzun Şaman'la bütünleşmiş halini andırıcıdır. "*Davulun sesi, şamanın odaklanma aracıdır. Yoğunlaşma ve çözümleme havası yaratıp, dikkatini ruhun içsel yolculuğuna yönlendirirken onu derinlere indirerek transa sokar.*"*** (Hatta [Foto: 2] de görülen ve 1960'lı yıllarda Ürgüp'te çekilmiş bir fotoğraftaki pejmürde aşık, giysileriyle bir Şaman'a benzemektedir.)

Bağlaması olmayan âşıklar da olmakla birlikte ozanlığın özünde yer alan saz (bağlama) âşığa yol açan öncü bir ruh görevindedir.

XIX. yüzyılda doruk çizgisine ulaşarak anadili Rumca ve Ermenice olan Osmanlı uyruğundan kişileri de ozanlığa hayran eden bu yeteneğin ya da sanatın günümüzde devamına "*...çalışmak boş bir emek olur.*"****

Bununla birlikte mevcut âşıkları desteklemek, tanıtmak, eserlerini derhal derleyerek yayınlamak ve bunlar için festivaller ve bayramlar düzenlemek tabii ki

II.baskı, Ankara 1999. Özgün baskısı 1951 s;553.

*Şamanizm, Nevill DRURY. Okyanus Yay. 1996 İstanbul. Özgün basım: 1989. s;76.

**Halk Edebiyatı Dersleri, P.N.BORATAV. Tarih Vakfı Yurt Yay. Yayına hazırlayan: M.Sabri KOZ, I.Basım Mart 2000. s;83

*** a.g.e 3 s;76.

****a.g.e 4 s;97

şarttır.

Bir eğitim okulu olan aşıklık geleneğinin çağımızdaki gelişmeler ve teknoloji karşısında da devam ettirilmesi birçoğumuzun arzusudur. Avrupa uluslarına da çok çekici gelmekle birlikte işlevini tamamladığı için sürdürülmesi mümkün değildir demek yanlış olmaz. En başta aşıklık, bir şaman babası, bir derviş ruhu ile yüklenmektedir ki bugünkü dünyada olanaksız olduğunu belirten araştırmacılara bu yönüyle de hak verdirir.

OZAN SADIK GÜL

Ozanlık geleneğimizi XXI. yüzyıla taşıyan nadir âşıklarımızdan birisi de Sadık GÜL'dür.

S.GÜL 1966 Ordu Korgandoğumludur. Bir çiftçi ailesinin çocuğudur. Orta ve lise öğrenimini Ordu'da tamamlamış, lise yıllarında saz çalıp, düğünlere davet edilmeye başlanmıştır. 1980 yılında şiire merak salmış ve aynı yıllarda gurbet yolunu seçmiş, Uzunköprü, Malkara gibi yerleşimlerde çeşitli işlerde çalışmıştır.

Ankara'da 19... yılında kömür işletmesinde çalışırken bir göçme olmuş ve bir gün süre ile bir arkadaşıyla birlikte göçük altında kalmışlardır. Burada Sadık GÜL kısa süreli bir bayılma yaşamış ve kurtarıldıktan sonra çok arzu ettiği Reyhani ve Çobanoğlu gibi irticalen söz söyleme yeteneği kazanmıştır.*****

*****Sadık Gül'ün olayına benzeyen daha bariz bir tıbbi olay Nevşehir'de yaşanmıştır. "1946 doğumlu Öğretmen ve Nevşehir İzcilik Teşkilatını kuranların içinde yer alan babam Ahmet KORUCU Nevşehir Yetiştirme Yurdu, İbrahim Paşa İlköğretim Okulunda öğretmen olarak çalıştı.

Sadık Gül Ankara'dan sonra Gülşehir'e yolu düşmüş burada evlenmiş, Gülşehir Belediyesinden emekli olmuştur.

Naziansoslu Gregoryos, Aşıkpaşa (Kırşehir) Gülşehri, (Kırşehir) Yunus Emre (Ortaköy), Hacıbektaş Çelebileri (Türabi Ali Baba, Cemalettin Çelebi, Feyzullah Çelebi vd.) Derinkuyu Suvermezli Halil

2000 Evler'de büfe açtı. İşlerinin yoğun olduğu bu günlerde planet marka motorsikleti ile hızla giderken özellikle kafatası ağır yaralar aldı ve Kayseri Tıp Fakültesi hastanesine yatırıldı. Doktorlar ümit olmadığını söyleyerek sekiz saatlik bir ameliyata aldılar. 10 gün komada kaldı. Komada beni sayıklamış. Ben geldiğimde ise hiç tepki vermedi. 1,5 ay hastanede yattı. Hafızası tümünden kayba uğradığı için beni de tanıyamıyordu. Bu durum **beş yıl sürdü**. Çarşıya dahi çıkaramadık, çünkü hiçbir yeri tanıyamıyordu. Malulen emekli oldu.

1989 yılında bir gün evin bacası tıkanıp. Ben Nevşehir ve Kozan Spor maçına gitmekte ısrar edip gittim. Kendi bacayı temizlemeye başlar. Gözü de biraz şaşı olmuştu ve belli bir mesafeyi çift görüyordu. 5 kg'lık kiloyu almış ama bu kilo bacada kalmış. Bu kez 2 kg alarak diğerini düşürmek istemiş. Bu sırada demir su borusunu almak isterken kılının ipi ayağına dolaşır ve 2 kg 5. kattan yuvarlanıp **kafasına düşer**.

Halk yığılmış, ambulans gelmiş, ben de geldim ve hemen ilk defa "Hakancığım nasılsın" dedi. Bu beni ilk tanımasıydı. Hemen Kayseri'ye götürdük. Enseden altına kadar kafayı açtılar ve hayati tehlike yok dediler. Her şeyi tanımaya başlamıştı. 10 gün sonra kafası sarılı halde hastaneden de kaçıp Nevşehir'e eve gelmiş. Geri hastaneye götürdük. Test amaçlı yatırıldı. Kontrollerden sonra sağlam olduğuna dair heyet raporu verildi. 1989'da Acıgöl'de tekrar öğretmenliğe başladı. Büfeyi tekrar işletti. Nevşehir merkeze gelerek Rauf Nail İlköğretim Okulu'ndan önceki hizmeti ile de birleştirilerek 28 yıllık çalışma sonucu emekli oldu. (Anlatan oğlu Hakan KORUCU. Güzelyurt Turgut AKDEVELİOĞLU İlköğretim Okulu öğretmeni. Doğ: 1972 Öğretmenliğe başlama tarihi 1994 Cep Tlf; 0.532.162 75 24)

vd. , Nevşehirli Encami, Uçhisarlı Kenzi ve Remzi, Maccanlı Lütfi, Ortahisarlı 40 ve Ürgüplü 20 şairin, toplam 100'e yakın şairin ve aşığın, XIX. yüzyıl cönklerinde çokça yer alan şiirleriyle ünlenmiş bir bölgede ve bu bölgenin ilçelerinden biri olan Gülşehir'de yaşamaya karar vermesi, öyle sanıyoruz ki bu doğurgan ve coşkun şiir ortamının kıraç topraklarına sinmiş gizil çekiciliğinden olmalı...

S.GÜL, Yunus Emre, Karacoğlan ve Köroğlu gibi klasiklerimizi okudu ve Hacıbektaş Veli Festivallerine yıllarca sürekli katıldı. Kars Âşıklar bayramında yarışmalara ve atışmalara katıldı. Birçok defalar Avrupa'daki kültür derneklerinin davetlisi olarak dinletiler vermeye devam etmektedir. (Müzikteki tarzı büyük ölçüde Mahzuni'ye benzemektedir. Bir müzikolog tarafından ileride incelenmesi gerekir inancındayız.)

Kars Aşıklar Bayramında Nevşehir'e ilk plaket kazandıran ve Nevşehir ilinin ilk ve tek TC. Kültür Bakanlığı belgeli ozanıdır.

Tabii ki Sadık GÜL ve dipnotta anlattığım Ahmet KORUCU 'nun olayları tamamen tıbbi bir olay olup bunun gibi vakalar bilim insanlarıncı incelenmiş olmalıdır. "Badeli Aşık" ın rüyaları ile sabah sefası gibi bazı otlarla transa giren Şamanların durumları konusunda pek çok eser ve makale yazılmıştır.

OZANIN SANAT DÖNEMLERİ

Ozanın sanatını üç döneme ayırmak uygun olur sanıyorum. I. döneminde

bir halk saz sanatçısı olarak düğünlerde ve arkadaş ortamlarında bulunduğu dönem.

II. dönemi Ankara kömür ocağı olayından sonraki âşıklığa giriş dönemi. Bu dönemdeki 102 şiirini “Sosuzluğun Eşiğinde” adlı kitabında yayımlanmıştır.

III. dönemi ise 7 , 8 ve 9 Kasım 2010’da 5. Kars Âşıklar bayramına ve devamında 6., 7. ve 8. Uluslararası Kars Âşıklar Bayramı’na davet edilmesiyle ve katılmasıyla başlayan dönemdir. Bu döneme ait 200 kadar şiiri de yakında basılacaktır.

S.GÜL koşmalarının büyük çoğunluğunu birer isim vererek gece geç vakit ve irticalen yazdığını söylemiştir. Sadece iki şiirinde sonradan düzeltme yaptığını belirtmiştir. Bununla birlikte “kalem şuarası” üslubu çok az şiirinde görülür.

Âşıklar bayramında ve diğer karşılaşmalarda saz eşliğinde irticalen söyleyişleri III. döneminde olgunluğa ulaşmıştır.

II.dönemini yansıtan şiirlerini içeren kitabında yer yer ölçü uyumsuzluğuna rastlanıyorsa da III. dönemine koşmalarında hiçbir şiirinde ölçü ve uyak aksaklığı yoktur.

Şiirlerinin büyük bir çoğunluğunda baştan beri toplumsal konular yer alır. Müzik tarzından etkilendiği Mahzuni’den konu yönünden de çok etkilenmiştir. Sosyal olaylar, kırsal kesimin sıkıntıları, ahlaki değerlerin yozlaşması gibi konular, özlem, gurbet, övgü, zamandan yakınma ve sevgi konusuna göre çok fazladır. III. döneme ait 41 koşmanın 21’i toplumsal konulardadır

ve bir kısmı taşlamadır.

Anlatımında halk edebiyatının “bir top bez, ayaksız at, dolmuş boşalmış dünya, sel gibi coşmak, kan kusmak, ana gibi yar...” vb kalıplaşmış anlatım öğeleri ve deyimlerinin ustaca kullanıldığını görürüz.

“Hani insan hakkı hey Amerika” , “Doğru adres yanlış eyledi beni” ,

“Ozon dediğimiz tabaka delik” gibi söyleyişlerinden de anlaşıldığı gibi S.GÜL yaşadığı dönemin bir sanatçısıdır. Gezdiği coğrafya da şiirlerinde açıkça görülür.

II. dönemde dahi cesaretli söyleyişlerden çekinmez:

*“Benliğimi çaldı benden olanlar
Pay eyledi azar azar **şu beni**
Çoğaldı arkamdan kuyu kazanlar
Yavaş yavaş göçürdüler **bu beni**”*

“...şu beni” ve “...bu beni” söyleyişleri sehl-i mümteni (söyleyiş kolaylığı) ve (Tecahül-i arifane) bilmezlikten gelme sanatlarını bir arada taşımaktadır ve bu sanatların oldukça özgün bir kullanımınıdır.

Ozan İnci ile atışmasında “*Can yanmaz mı canan can ise cana*” söyleyişinde bir dizede 7 sözcükten 4’ü can canan sözcüğü; 26 sestem 4 c, 8 a, 6 n, sesi olması ile aliterasyon yaptığı gibi bu dizede bir defa kullanılan i,e,m, y seslerini dahil etmezsek, dizinin 5 sestem ortaya geldiğini görürüz.

III.dönemine ait 41 koşmadan 22 tanesi 4 dörtlükten; 5 tanesi 3 dörtlükten oluşmaktadır. Aşık 4 dörtlüğe karar vermiş gibidir ki eski XIX yüzyıl cönklerindeki sayıya da uygundur.

S.GÜL I. dönemin sonlarına doğru “Ozan ve Âşık” gibi unvanları terk etmiş

“Kul Sadık” mahlasına ağırlık vermiştir. (III: döneminde 41 koşmada 28’i “Kul Sadık” olarak tercih edilmiş.)

“Kul” sözcüğü bir yönüyle de olgunlaşma dönemini işaret eder...

Tabii Kul Sadık’ın yaşadığı yere Hacibektaş yakın olmakla birlikte oraya da yılda bir kez ozanların gelmesi bir aşığın yetişmesi için yeterli değildir. Ozanların yetişmesinde bu ortamlar çok önemlidir. Kars Âşıklar bayramına dört kez katıldığı halde kendisine çok büyük katkı sağladığını söylemiştir S.GÜL.

S.GÜL’ün toplumsal konuları tercihi onun bir Ürgüplü Fethi Baba’daki lirizmi bulmamızı tür seçimi olarak zaten mümkün kılmıyor. Son iki yılda söylediği toplumsal konu dışındaki koşmaları oldukça liriktir.

Toplumsal olayların nitelik ve tarihlendirilmesi ile kahramanlarının bir sicilili olan ama sanat ve şiir yönü zayıf olan “destan” türüne S.GÜL henüz ilgi duymamıştır. Zaten destanın tek tük de olsa yazıldığı yerlerde de (Örneğin Ürgüp’te “1977 yerel seçimlerinde önemli ilgi olduğu halde 1990’dan sonra üç seçimde de yazılan destanlara ilgi olmamıştır) halk ilgi göstermemektedir.

Kul Sadık’ın yaşadığı dönemin gerçekte belki de Türkiye’nin tarihinde yaşadığı en büyük ahlaksal çöküntü dönemine denk gelmesi tüm konularını mevcut durumun eleştirisine vermesini haklı gösterebilir. Fakat burada Yunus Emre’yi göz önüne getirmek gerekiyor. Anadolu XIII. Yüzyılda çok daha ağır şartlardaydı. Yunus, mevcut ağır koşullardan çok, hedefi göstermiştir. İnsanların ne yapması gerektiği konusunda düşün ve görüşü tüm toplumun anlayacağı bir dille sunarak, bir

tarikata mensup olduğu halde dinler üstü bir evrenselliği yakalamıştır.

Ozan/şair, toplumu etkileyebilmek için bu hedefleri en sanatsal şekilde verebileceği konusunda bir kaygıya sahip olmalıdır. Kendini aşmanın bir yöntemidir de bu...Kafasını burgulayan ezeli sorunları çözmek zorundadır. Oluruna doğru düşünmek sıradanlığı kolay çağıracaktır. Değilse yaşadığı ortamdan tecrite yönlenilebilir...Bu da öfkeyi ve sert sözcükleri davet eder ki Yunus’ta hiç sert dörtlük görüyor musunuz ?

Son iki paragrafı Sadık GÜL’deki azim ve yeteneği gördüğüm için söylüyorum. O, doğuştan getirdiklerini evrensele ulaştırabilir...

Okuyucularımıza onun bir atışmasını ve ayrı konularda üç koşmasını sunacağım...

Bu yazıyı dolaylı ilgilendiren taşradaki şair ve ozanların ve bunların örgütlerinin, dört eksiğini belirtmeyi gerekli görüyorum:

Görüşüğümüz şairler/âşıklar geçmiştaki şair ve ozanları, etkilenmekten çekindikleri için okumamaktaki ısrarları, kendi üsluplarının tekdüzeliğinde kalmalarını üretmektedir.

Sadece, şiir şölenleri ya da âşıklar bayramlarındaki, festivallerdeki ozanları, şairleri dinlemek dilin gelişmesi, anlatımın çeşitlenmesi için yeterli olamaz. Özellikle Karacoğlan, Gevheri, Emrah, Ruhsati gibi ustaları, bölgesel âşik/şairleri ve hiç olmazsa Divan edebiyatından Fuzuli gibi kolay anlaşılabilirleri okumaları gerekir. Tanzimat ve Cumhuriyet dönemi şiirlerini II.Yenicileri incelemeleri şarttır diye düşünüyorum.

Yazımızın girişinde Şaman babalarıyla ozanların benzerliklerini söylemiştik. Bade veya bir olay başından geçerek, dervişlikleriyle, giysileriyle adeta Şaman geleneğinin devamı olan âşıkların ve şairlerin diğer bir eksi tutumları da buldukları kentlerin yerel, kamu, siyasi vb liderlerine övgü şiiri/koşması söylemeleri, yazmaları...Kişiye yazılabilir ama makama şiir yazılamaz. Yazılacak kişilerin farklılığı ve yurt veya bölge ölçüsünü kapsamayı, eserleri gibi bazı ölçütleri vardır.

Şaman babası gibi toplumun direği olan ozanlar/şairler, çoğunluğun destekçisidirler. Çoğunluğun ittifakla kabul ettiklerini övebilirler. Aksi takdirde bu konuda seçkin olmayan tavırlar âşığı/şairin sanatını zedeler, edebi şahsiyetini küçültür. Ozan/şair bir güzel sanatlar erbabıdır; zenaatkar değildir; faydaya yönelik olmaktan çok estetiğe yöneliktir. Bir lebdeğmez, toplumun karşısında bir atışmayı, atalarımız tanrı vergisi diye hayranlıkla dinlerler ve âşığın sözünü tanrı sözü gibi kabul ederlerdi. Aşık/şair önce kendi tarihsel kimliğini iyi bilmelidir. Ürgüplü hattat, şair ve santur sanatçısı Nuri Göktaşan (1874-1955) şiirle ilgili dört hadisi sülüs istifle hat olarak yazmıştır. “Şairler, mennan olan Allah’ın lisanına gizli anahtar kılındı.” “Muhakkak ki şiirde hikmet vardır” hadisleri bunlardan ikisidir. [Foto; 3-4]

Diğer bir sorun da ilçe ve illerimizde şiir şölenleri yapılmakta, şairler/ozanlar bu şölenlere davet edilmektedir. Devlet bütçesinden bunlara ödenekler verilmektedir. Hececiler, serbest yazarları vb. birtakım sanatçı kıskançlıkları sergilenmektedir. Şölenin olduğu yerleşim ve

çevresindeki eski şiir ortamları ve bunu üreten eski şairler hakkında bilgilenmek istememektedirler. Halbuki bu tanışma kendi hayatiyetlerinin devamı için aslen gereklidir. Eskilerin usta malı şiirlerinden korkmak, kendi sanatsal gelişmesini istememek anlamına gelir. Kültür Bakanlığı, ödenek vermeden önce bu şölenlerin programlarını denetlemeli, rehberlik yapmalıdır.

Âşık (ozan) özellikle demokrat olmak zorundadır. Doğruyu söylemek, taraflar üstünde olmak onun büyüklüğünün ölçüsüdür, beşeri olmasının yol şartlarındandır.

SADIK GÜL'DEN KOŞMALAR

KINAMA SAKIN

Beni sazım ile kınama sakın
İbadet sazımda telimde başlar
Belki bir deliyim dervişe yakın
Akan gözlerimin selinde başlar

Evrakı ezelden çektiğim çile
Söylemem derdimi getirip dile
Bizde ne al vardır ne de bir hile
Sevdamız Kerem’in külünde başlar.

Aslımı sorarsan Adem Havva’dan
Tüylerim bitmeden uçtum yuvadan
Kevseri zemzemi içtim kovadan
Yanmamız Veysel’in çölünde başlar

Kimi hakir görür fikrini söyler
Kimi güler geçer gönlünü eyler
Bizi bilemez dost ağalar beyler
Yolumuz Horasan ilinde başlar

Kul sadığım ben Mevlanın kuluyum
Bugün varım ama yarın ölüyüm
Belki bir mezarın gonca gülüyüm
Açmamız Mevla'nın yelinde başlar.

YAR ELİNDEN

Yar elinden öyle bir tufan esti
Ne bahçe bıraktı ne bağ bıraktı
Nereye vardımса yolumu kesti
Ne tarla bıraktı ne dağ bıraktı

Azrail'im oldu düştü peşime
Nefesi yasaklar sol yan döşüme
Bir darbe vurdu ki gönül köşküme
Ne kemik bıraktı ne yağ bıraktı

Yorulmaz avcıdır sürer izimi
Yolar kanadımı kırar dizimi
Bilmez içimdeki benim sızımı
Ne öldürdü beni ne sağ bıraktı

Kul Sadık'ım yandım onun elinden
Hem elinden yandım hem de dilinden
Kemendini yapmış saçın telinden
Ne zaman bıraktı ne çağ bıraktı

KUL SADIK VE KUL RABİA'NIN GÖNÜL TELİNDEN

KUL SADIK

Bu akşam elime geçirip seni
Arı gibi vızlatmazsam ben neyim
Ya adam olursun yola gelirsin
Yüreğini sızlatmazsam ben neyim

KUL RABİA

Bulamazsın beni boşa arama
Yaylaları yazlatmazsam ben neyim
Benim gibi adam bulamazsan ya
Yol edip de düzletmezsem ben neyim

KUL SADIK

Avrupa Asya'dan sorular yorup
Masada tek kişi mahkeme kurup
Karşımda bir ayak üstünde durup
Mematiyi izletmezsem ben neyim

KUL RABİA

İyi kötüyü anında görüp
Öğrenmek için hep yanında durup
Yenilince biraz yüzümü burup
Yakıp seni cızlatmazsam ben neyim

KUL SADIK

Bir gece ansızın kapıyı çekip
Seni azıtıp da peşimden ekip
Koroğlu misali dağlara çıkıp
Yollarımı gözletmezsem ben neyim

KUL RABİA

Şımarıp da bana hava atarsın
Tatlı aşlarımа zehir katarsın
Bugün dünkü günden daha betersin
Kokma diye tuzlatmazsam ben neyim

KUL SADIK

Seni kovacağım yakındır zaman
Sakin ola benden dileme aman
Bu akşam karşımda halların duman
Yüreğini közletmezsem ben neyim

KUL RABİA

Bu akşam keyfin yok ağır gidersin
Bilmem ki bir saatir neler edersin
Kime hasret kaldın yanıp tütersin
Gaz verip de hızlatmazsam ben neyim

KUL SADIK

Son günlerde biraz hastayım hasta
Sağ yanım yaralı sol yanım yasta
İyi çirak olsan yaparsın pasta
Kul Sadık'ı nazlatmazsam ben neyim

KUL RABİA

Kul Rabia yazam dedim yazılmaz
Ustasız kelimeler asla dizilmez
Dünya yalan burda düzen bozulmaz
Mezarını özletmezsem ben neyim

Bundan ötesini erenler bilir
Hak yolunda başı verenler bilir
Gönül gözü ile görenler bilir
Bol keseden fetva verme münafık

VURMA MÜNAFIK

Tuttuğum oruç da niyaz da benim
Allah'la arama girme münafık.
Bayram da benim seyran da benim
Kuldan kulu üstün görme münafık

Kul Sadık'ım kulda kusur aramam
Bu yüzdendir çoğu dosta yaramam
Tabib olsam kendi yaram saramam
Bundan ötesini sorma münafık.

Can Allah'dan beden balçıkla çamur
Aynı bir teknede yoğrulmuş hamur
Yalan olur birgün geçen şu ömür
Kardeşini sırtan vurma münafık